

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona. Negyedévre . 2 korona 50 fill. — Egyes példány ára 20 fillér. —</p>	<p>Dr. Kriszt Béla főszerkesztő. Bárvárth Gyula. felelős szerkesztő.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60. szám. Kéziratot vissza nem adunk. Nyílt-tér garmond sora 40 fill.</p>
--	---	---

A földműves osztály.

Irta: Tassy Autal dr.

A pókhálós falusi mesteriskolákban sok minden szépre, jóra, okosra tanítják a piros képű földműves gyereket.

Tud valamit a fizikából, a kémiából, megmutatja hol van Portugália, ki volt Archimedes, hány katonája volt Xerxesnek és hogyan hozták be Kinából a selyembogár petéket.

Megmutogatja mappán a félvilág hegyeit, vizeit, városait, országait, népeit, beszél a léghajóról, a menydörgés és villámlás okairól és e tudományokkal később hazamegy libát őrizni, majd szántani, vetni, valamikor pedig számba vett polgárává válik a hazának, akinek egy kis fundusa van, aláírása értékke válik s tetteiért a törvény előtt komoly felelősséggel tartozik.

Szóval, „belép az életbe“. És

akkor látja, hogy ezekkel a tudományokkal az életben sehol sem találkozik, a selyembogár felfedezésének történetét a barázda hasogatása közben felejt, Xerxes históriája sem válik valami nagy előnyére, a létező országok pedig akár huszor megsemmisülhetnek az ő fatornyos kis falujától.

Hanem megéri, hogy egy szép nap beidézi szolgabíró, járásbíró, törvényszék és ott olyasmit olvasnak a fejére, amit világeletemben nem hallott, olyasmiért büntetik, amelyről sejtelmese sem volt, hogy az „bűn“ lehet, de a törvény nem tudása nem lehet sem kifogás, sem mentő körülmény.

Egy-egy furfangos ügynök ezer és ezer gazdát tesz tönkre, mert visszaél a törvényben való jártatlanságával, tudatlanságával.

Mert a magyar parasztot az ő magyar magánjogának általános ismeretére sem tanítja senki. Nem tud e fontos jogból, mely őt annyi mindenre kötelezi, egy betűt nem.

A kisbíró csak az adófizetést, mag a közmunkát dobolja ki a községben, de hogy mi „jogon“ követelik, mely törvény alapján, azt nem.

A kereskedelmi törvény sok furfangos szabálya is kártékonyan vág a gazdasági életbe.

Hát a félvilág országai, a menydörgés, Xerxes, a fizika és kémia helyett egy kis magánjogot kellene az árva, elhagyott földműves néppel tanítani, mert azzal lépten-nyomon találkozunk, sokszor romlásba viszi a saját törvénye ismeretének hiánya, míg azt a sok egyveleget soha, de soha az életben hasznára nem fordíthatja.

Az volna igazán nagy ember, a magyar paraszt nép második felszabadító Kossuthja, aki a magyar földműves nép mai mostoha helyzetének megjavítását venné programjába.

Első vers.

Ujság került kezembe a minap —
 Olyan lenézett, kis vidéki lap.
 Minek nincsen súlya, tekintélye
 S nem tudni, hogy újabb számot ér-e . . .
 Nézegettem, keresgettem benne
 Olyan után, ami érdekeltne.
 Hasztalanul . . . Idegen világnak
 Úgye, baja hidegen hagyának.

Visszatettem szépen a helyére
 S ráügyeltem vajjon ki jó érte?
 Megfordulnak itt a kávéházban
 Mindenik nap száz vidékről százan:
 Lesz csak köztük, kinek pátriája
 Érdekeit ez a lap szolgálja.
 Vittek-hoztak is elég ujságot,
 De a kis lap csak a helyén állott.

Nagy sokára jött egy ifju hozzám
 A kis ujság felől tudakozván.
 Kész örömmel odaadtam neki . . .
 Rája pillant . . . kezd az arca égni . . .

Oda tapad a szemé egy helyre
 S egy kis verset olvasgat csak egyre.
 Első verse! . . . Olvasgatja újra:
 Mig a szemét a könyv be nem futja.

Szigeti Károly.

Az aranyparaszt.

Irta: Gottier Lajos.

(Folytatás.)

Két nap múlva Sándor koronás, monogramos meghívót kapott a palotába, öt órai theára. Borusháznő meghívta az egész rendezőseget, hogy megbeszéljék a teendőket a multság sikere érdekében.

Csak a vak nem látta, hogy Joób Sándor milyen szerelmes Mártha grófnőbe. A lány meg hol elragadóan nyájas volt hozzá, hol pedig fagyos göggel vette magát körül.

A helyzet kezdett komikus lenni. A multság napjái még öt hét volt hátra s addig a rendezők minden héten találkoztak a főrangú hölgyekkel.

Sándor azonkívül is mindenütt ott volt, a hol remélte, hogy látni fogja Márhát. Egy csöppet sem titkolta, hogy mi megy végbe lelkében, a nélkül, hogy beszélt volna róla. Ismerősei eleinte tréfálkoztak vele és czélogattak szerelmére, de a fiu olyan komolyan és ridegen utasította vissza megjegyzéseiket, hogy jobbnak látták abbahagyni a dolgot.

Sándor ugyanis úgy vivott, mint egy olasz vivómester és röptiben lötte le a verebet.

Egy álmatlan éjszaka után, hogy lázasan hanykolódott ágyában, a levélhordó reggel levelet hozott neki.

Ha nem is ösmerte volna meg a bo-

Pécs város városházát jövő év május havában újra építik, miért is jelenlegi helyiségéből annak idején ki fogok költözködni, mely körülmény arra késztet, hogy az összes rakáron lévő divat cikkeimet valamint a naponta érkező ujdonságaimat különösen ajándékoknak alkalmas dolgokat tetemesen leszállított árban árusítsam el, úgy mint: **férfi ingek és nyakkendők, kézimunkák és kellékek. Jäger alsó ruházat. Ruhadiszek. eső ernyők, harisnyák, keztyűk stb.**

KEMÉNY MÓR PÉCS, Király-utca városház épület.

Kiépül a szigetvár-drávafoki ut.

Ha közállapotaink egyben másban javultak is az utóbbi időben, viszont az bizonyos, hogy közutaink borzasztó rosszak, a szigetvár-drávafoki utvonal pedig kora ősztől egész nyárig majdnem járhatatlan. Hosszu cikket lehetne írni azokról a keservekről, amikkel ezen az utvonalon télvíz idején a közlekedés jár s azért mégsem fogynánk ki a jogos panaszból. Bármennyire is aktuális volna azonban ennek az utvonalnak mizeriáival foglalkozni, ez egyszer nem folytatjuk a panaszt, hanem örvendetes hírként hozzuk nyilvánosságra, hogy ezen utvonal kiépítése biztosítottnak látszik s talán már a folyó évben az utépítéshez hozzá is fognak.

Ismeretes hogy ezen ut kikövezése érdekében Szigetvár kezdeményezésére az érdekeltek közléseket tartottak, folyamodtak a megyéhez s mivel a megye kedvezőtlen határozatot hozott e kérdésben, fölkerült ez ügy a miniszteriumhoz. Már azt hittük, hogy le kell mondani terveink megvalósulásáról, mikor váratlanul hatalmas barátja támadt törekvéseinknek az új kereskedelmi miniszter, *Hieronimy* személyében.

A miniszter ugyanis programjába fölvette közutaink állam költségen való kiépítését is, természetes hát, hogy, midőn ez ut ügyre vonatkozó iratok hozzája érkeztek, érveink továbbá *Olay* Lajos képviselő információjára, ki ez ügy állásának minden mozzanatát élénk figyelemmel kísérte, valamint *Biedermann* Ottó lovag följajánlott 40000 kor. hozzájárulása, ennek folytán fölvette ezen utvonalat a kiépítendő hálózatba s most csak az van hátra, hogy az országgyűlés az erre vonatkozó törvényjavaslatot megszavazza s akkor már csak időkérdése lesz a szigetvár-drávafoki utvonal kiépítése.

Elhatározását a miniszter levélileg közölte *Olay* Lajossal, ki azt Szigetvár elöljáróságának küldte le. Az érdeklődők kedve-

ért alábbiakban közöljük e levél szövegét:

Kereskedelemügyi m. kir. minister.

Budapest 1904 január hó 17-én.

Kedves barátom!

Szíves érdeklődésed kapcsán értesítelek, hogy a Szigetvár-Teklafalu-Drávafoki 22.704. klm. hosszú utnak kiépítését a közuti nagyberuházás 1904. évi programjába fölvettem.

Természetesen csak a törvényhozás megfelelő hozzájárulása alapján lesz a tényleges kiépítés foganatba vehető. — Szíves üdvözléssel igaz híved: *Hieronimy*.

Alispán választás: Következő sorok közlésére kértünk föl:

Igen tisztelt szerkesztőség! Még mindig érkeznek hozzám tudakozások alispáni jelöltségem mibenléte iránt. Miért is a további kételyek eloszlatása végett kérem becses lapjában közudomásra juttatni, hogy a fenforgó viszonyokra tekintettel, nehogy a vármegye békéje éniattam zavartassék meg, ezáltal az alispáni állásra pályázni nem fogok s ez uton minden jóakarómnak jelöltségem támogatására irányuló lépéseért, de minden szaváért is hála telt szívvél köszönetemet fejezem ki és magamat továbbra is nagyrabecsült szíveségébe ajánlom. Teljes tisztelettel — Kaposvár, 1904. jan. 16.

Gabsovits Károly.

Értesítés.

Felkérjük mindazon tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Furfangos családok.

Jól kieszelt tervvel, ügyesen fosztottak meg 100 koronától eddig ismeretlen tettesek a minapi szigetvári vásáron egy zádori leányt. *Illés* János valami jószágot adott el a vásáron f. hó 25-én s mint aki jól végezte dolgát úgy d. u. 1-2 óra közt a vásártérről a Fortunával szemközti boltba ment szivart venni. A mint a boltból kilépett egy ismeretlen ember megszólította és felkérte, hogy segítsen neki egy tehén megvásárlása körül, szívesen fizet neki egy kis áldomást. *Illés* készséggel ráállt s elindult emberével vissza a vásártér felé. Alig léptek azonban néhányat, midőn mellettük egy elég jól öltözött marhakeseskedő formájú ember sietett el s amint ez mellettük elment, *Illés* egy pénztárcát látott a földön. Megszólította rögtön a társát, hogy nem ő vesztette-e el. Ez a tárcát fölvette s nyomban kijelentette, hogy ez ugyan nem az övé, de valószínű, hogy az vesztette el, ki az imént mellettük elsietett s még valószínűbb, hogy a tárcában nagyobb összegű pénz van, jól lenne hát ha elvonulnának valami félreeső helyre s ott megvizsgálnák a tárcát s megosztoznának tartalmán. *Illés* engedett e csábításnak s a vásártérről a polgári iskola mellett lementek a vasut felé s azon alul az u. n. szerb lakások felé tartottak, mikor a vasuti sínekről egy ember kezdett kiabálni rájuk s jött szaladva feléjük. Fölsímték benne azt az embert, kit a tárcá gazdájának tartottak s mivel mást nem tehettek, beverték. Az ismeretlen minden teketória nélkül a pénzt követelte rájuk és *Illés* felszólított, hogy vesse le a csizmáját, mert bizonyosan oda rejtette a pénzt. *Illés* tudván hogy nála idegen dolog nincs, engedett a felszólításnak levette a csizmáját, s mivel abban a keresett pénz nem volt, ruháját, zsebeit kezdte motozni az ismeretlen. *Illés* ezt is türte sőt saját tárcáját is kivette és készséggel megmutatta, hogy abban az 600 koronáján kívül idegen pénz nincs. Ekkor

ritékon édes anyja ludtollas, nagy betűs irását, úgy képzelte, hogy a sárga violák illata árad a levélből . . .

„ . . . Mikor jössz már haza, édes fiam? Még mindég nem találtad meg az igazit? Vigyázz, hogy jól válaszs . . . ”

Ezt írta a nagyasszony az ő egyetlen, szerelme fiának, a sárga violás kis házból.

IV.

A multság napja elérkezett.

Sándor úgy érezte magát a délszaki növényekkel diszitett, tündöklő, fényes teremben, mintha alomban lett volna.

Mártha grófnő olyan volt, mint egy tündér, uszályos, fehér selyem ruhájában. Tömött barna hajában fehér rózsák ékeskedtek s szoborszerű nyakán keskeny aranyláncról briliáns szív szórta vakító sugarait.

Pezsgőt árult egy szőlőfürtökkel diszített lugasban. Sátra körül nagy volt a tolongás s boldog volt, a ki busás pénzen egy pohár gyöngyöző italhoz juthatott az ő székéből.

Joób Sándor már az sem tudta, hányadik pohár s még mindig pezsgőre szomjazott, a mikor a kis Baróthy Géza huszár-

önkéntes lélekszakadva rohant hozzá az oszloposarnokba ujságotni.

— Csak képzeld! Borusházy Mártha Van der Fels hercegnek esókot adott ezerforintért a sátorban! . . . Na de ilyet! . .

Sándor érezte, hogy szíve örült galoppot jár s minden vér fejébe tódult.

A másik percben már hatan ujságotlák neki a nagy hirt.

Az ifju pedig, nem törődve senkivel és semmivel, egyenesen a grófné sátrának tartott. Kábult agyát az az egyetlen gondolat tartotta fogva, hogy ő most meg fogja csókolni a lányt. Sővár ajkait oda fogja tapasztani az ő meleg, puha, piros ajkaihoz. . .

Egész csoport ment vele. Utat csináltak neki a grófné sátráig.

Sándor meg odalépett s szembe nézve a lánnyal, egy vadonat új rópgos ezresbankót tett le elé.

— Itt van, grófnő! Ez a szegényeké. Hanem esókot kérek érte . . .

Félig nyílt ajkakkal, lángba borult arcával lihegve nézett rá.

Körülötük mély esend támadt. A kíváncsiak visszafojtott lélekzettel várták a leány választát.

Az pedig hátravágta büszke, szép fejét s dacosan szólt oda az aranyparasztnak:

— Nem oda Buda! Nem mindenkinek mérünk egyenlő mértékkel. A herceg kivétel volt.

Egy hang megszólalt a tömegeből:

— Ez nem igazság grófnő. A szegényeket nem szabad megrövidíteni.

Mártha kényszeredetten mosolygott.

— Legyen. De Joób Sándornak kétezzer forint a ára . . .

Annyi megvetés volt a hangjában, hogy fölért egy arculütéssel.

Sándor flegmatikusan vett elő zsebéből egy másik bankót s letette az első mellé.

A grófnő — a szemek keresztütében — előrehajolt s ridegen, gépiesen nyujtotta oda ajkait az ifjunak . .

Az aranyparasztban fölébredt a parasztlóg . . . Végigsimogatta homlokát s egyszerre csodálatos józanság lepte meg.

— Köszönöm grófnő, nem veszem igénybe. Csak tréfáltam. Hanem ez itt a szegényeké.

S a két ezresbankót a tálcára tette a többi pénz közé.

Aztán meghajolt és hátat fordított a sáturnak.

az ismeretlen fölhagyott Illés motozásával, mire az tárcáját sajátkezűleg összehajtotta és eltette. Most Illés társához fordult a káros s azt kezdte motozni s csakhamar meg is találta nála a keresett tárcát s azt kezébe kapva méltó felháborodásában néhányszor fejbe ütötte vele Illés társát s kis ideig tartó veszekedés után mind két ismeretlen futni kezdett, mint ha egymást kergetnék. Illés nézte őket egy ideig s mikor szeméi elől eltűntek elindult a hoboli uton hazafelé.

Illésnek eszébe se jutott, hogy neki kára lehetne s hogy ügyes csalásnak esett áldozatul mert minden a mi vele történt a legapróbb részletig a legtermészetesebben folyt le. Később azonban valami gondolat folytán még is utána nézett pénzének, de azt tárcájában, zsebében egyszóval magánál nem találta.

F. hó 27-én elpanaszolta esetét *Béres* Ferenc esendőrőrmesternek, ki azt a tanácsot adta neki, hogy jöjjön be vele Pécsre, mert gyanuja van, hogy Pécsről rándultak ki a családok s talán a véletlen is segélyükre lesz, ráismer valahol embereire. Illés hallgatott is a tanácsra és Pécsen egyik tettesre rá is ismert s mivel több gyanus körülmény valószínűvé tette, hogy Illés a tettes személyében nem tévedett, azért az őrmester a gyanuba fogott egyént *Ragics* János állítólag csakovai születésű, volt községi írnok személyében letartóztatta s a szigetvári kir. jbiróság fogházába szállította. — A bíróság a gyanusított fogvatartását elrendelte s az ügyben a tárgyalást a legközelebbi napokban megtartja.

Mártha halászápadt arccal nézett utána . . . A katonabanda egy Strausz-fele keringőt kezdett . . .

V.

Szupé alatt senkisémet tudta, hogy az aranyparaszt hova lett.

Az ifju pedig kimerülve az izgatottságtól a magányt kereste. Visszavonult egy mellékterembe, ahol egyedül volt maró fájdalommal.

Az ablakmélyedésben állott eltakarva a nehéz selyemfüggöny által. Forró fejét, lüktető halantékát odaszoritotta a hideg ablaktáblához. A zene halkán átszűrődve jutott el hozzá.

Egyszer csak . . . álom-e vagy valóság?! . . . a függöny szétnyílt. Sándor ruhasugást hallott és hirtelen megfordult.

Mártha ott állt előtte az izgalomtól kipirult arccal, hőselyem ruhájában. Sándor csudálkozva nézett rá . . .

A leány kezét nyújtotta felé.

Bocsásson meg nekem, örült voltam az előbb. Nem akartam megsérteni. Eljöttem leróni a tartozásomat.

Az ifju megragadta a kis kezét. A leány karjaiba omlott . . .

Sándor ajkait odatapasztotta a lány ajkára . . .

A szegények nagyon meg voltak rövidítve ezen a jótékonycélu mulatságon . . .

De az aranyparaszt megtalálta az igazit . . .

(Vége.)

H I R E K.

Meghívó

a nőegyleti mulatságra.

Add Kárnevál! hogy hívó szózatom
Hadd tudjon olyan szépen zengen,
Hogy ellenállni hajthatatlan szívvel
Ne tudjon sehoh, senki sem neki.
S kövessék, mintha ez a szózat volna
Üdvre vezérlő fényes csillaguk . . .
Figyeljete hát én reám leányok,
Hallgassatok meg engemet fiuk.

Nézzétek olyan zordon, bús az élet,
Derüs, mosolygó napja oly kevés,
Szívünkön is, hol ez még tán besütne
Olyan kicsiny, parányi az a rés.
Ami esekély gyönyört kínál mégis:
Jertek! élvezzük azt ki rendezen,
Bajából meg — jertek — feledjük azt el:
A mit lehet egy báli éjjelen.

Ira.

— **Személyi hírek.** *Olay* Lajos országos képviselő két napi itt tartozkodás után kerületéből a fővárosba visszautazott. *Bárvárth* Gyula, lapunk felelős szerkesztője, a pécsi kórházban betegen fekszik hol komoly természetű műtétet végeztek rajta.

— **Adomány.** Báró *Biedermann* Rezsőné 40 koronát küldött a „Szigetvári keresztény jótékony nőegylet” pénztárának.

— **A keresztény jótékony nőegylet** február 6-iki táncmultságára nagyban folynak az előkészületek. A nőegylet vezetősege mindent elkövet, hogy a multság sikerét biztosítsa. Nincs hely, alkalom, idő a hol s a mikor a jóságos asszonyok ne a multságuk érdekében beszéljenek. Csalogatnak, hivatgatnak rá ígérettel, fenyegetéssel, kéréssel minden módon. Ily lelkes fáradozásnak természetesen lehet más eredménye, mint a teljes siker.

— **Megyegyülés.** Mind közelebb s közelebb jön a februári közgyűlés. A pártok lázas sietséggel készülődnek a küzdelemre s hisszük, hogy, megyénk régen nem látott még oly népes és küzdelmes közgyűlést, mint a jövő hónapi lesz. Hogy kik fognak a vehemens küzdelmekből győztesen kikerülni, azt még nem tudjuk, e tekintelben teljes megnyugtatásunkra szolgálhat, megyénk képzett mély tudású tisztviselői, de meg megyénk lakossága is fogja tudni, hogy kit mily mértékben illet meg a bizalom s így bátran tekinthetünk a philippii ütközet elé. Egyébként e napokban küldetett szét a hét-fői közgyűlés tárgysorozata s ezzel a közgyűlés elé terjesztendő alispáni jelentés. A 99 számmal kibocsátott tárgysorozat második száma alatt vannak a választások s így valószínű, hogy a 3. — illetve miután ez is választás, a közíg. bizottság egy és a központi választmány 2 tagsági helyének betöltésére vonatkozik — 4-ik számától kezdődőleg a tárgysorozat többi pontjai csak delután kerülnek tárgyalásra. — Az alispáni jelentés kegyelettel emlékezik meg József főherceg Ő fenségét ért gyászról majd szép szavakkal parentálja el néhai Maár Gyula alispánt, végül Paiss Mihály marcali főszol-

gabiró elhunytát jelenti be. A kegyeletos megemlékezéseket követi azután a szokott jelentés, mely vármegyénk elmúlt negyedévi közállapotairól referál.

— **Az artézi víz vegyvizsgálata.** Az országos chemiai intézet megvizsgálta a helybeli artézi vízből felküldött mintát. A vizsgálat eredményét a következőkben közöljük: 10000 súlyrész vízben van szilárd maradék: 41., szerves anyagok oxidációjához szükséges kamäleon: 0.63, klor 2.8 szufát: alig kimutatható mennyiségben. A víz színe tiszta, íze rendes, lugossági foka: 6. 90 százalék, üledéke nincs. A chemiai intézet véleménye ezek nyomán az, hogy artézi vizünk vegyiösszetétele alapján jó és rendes ivóvíznek minősíthető.

— **A Pálnapi országos vásár** f. hó 25 és 26-án folyt le és jó vásárnak semmi tekintetben se mondható. Okát ennek bizonynyal a rossz utakban s télidőben kell keresnünk, a mikor a gazdasági élet, a forgalom általában esőndesebb. A fölhajtott állatállomány létszáma szarvasmarha: 2117 ló: 2937 összesen: 5054. Ebből eladtak: 435 szarvas marhát, 253 lovat, összesen: 688.

— **Pórujárt pénzkerosók.** *Pandur* János volt révfalvi bíró a közeli napokban egy 900 kor. váltót nyújtott be a *Szigetvári takarékpénztárhoz* leszámítolás végett melyen ő mint elfogadó, *Pandur* Rókus mint forgató és *Pandur* József mint kibocsátó van aláírva. Az igazgatóság nem ismerte az aláírókat, azért próbairásra beidézte őket. *Pandur* Rókus nevében meg is jelent az intézetnél valaki s próbairást is tett egyuttal jelezte, hogy *Pandur* József beteg s csak másnap jön be. A próbairás megtétele után azonnal gyanakodni kezdett az igazgató, hogy aligha járnak jöben *Pandur*ék, mert *Pandur* Rókusként megjelent egyén kezeirása nem egyezett a váltón levő aláírással. Ezért, mikor, más nap *Pandur* József nevében próbairásra jelentkezett valaki, az igazgató átkérte *Hegyessy* János főszolgabíró. A főszolgabíró keresztkérdésére csakhamar beismerte a jelenkező, hogy ő nem *Pandur* József, hanem *Poszovác* Márkó tótujfalui lakos s őt *Pandur* János felbérelte 4 korért hogy, *Pandur* József helyett tegyen próbairást. A főbíró *Poszovác* zot—kiben a régi betyárvilág egy hírnedt alakját ismerte föl — valamint *Pandur* Jánost letartóztatta s a nyomozás során csakhamar kiderült, hogy a takarékpénztárhoz benyújtott 900 kor. váltót sem *Pandur* József sem Rókus alá nem írta, hanem *Pandur* János iratta ezeket a neveket *Mihály* és *Róza* nevű gyermekeivel a váltóra.

— **Járásbiróságunk múlt évi ügyforgalmát** a következő számadatok mutatják. Érkezett: *Sommás per*: 783. *Egyezségi kísérletre* való idézés: 102 *Fizetési meghagyás* 309 *Megkeresés* fiz. megh. ügyben: 9. *Örökösödési* ügy: 308. *Örök. bizonyítvány*: 6 *Anyakönyvi* kiigazítás: 57. *Végrehajtási* ügy: 599. *Megkeresés* peres ügyben: 102 *Polgári vegyes*: 196. *Büntető ügy*: 548 *Büntető megkeresés*: 156. *Vizsgálat*: 6 *Büntető vegyes* 215. *Telekkönyvi* ügy 2598. *Elnöki* ügy: 85. összesen: 6054. Ebből elintézetlen illetve befejezetlen maradt: 304, mi oly esekély hátrálék, hogy a szigetvári járásbiróságot a minta bíróságok közé sorozhatjuk és büszkeséggel, elismeréssel tekinthetünk működésére.

— **A Szigetvári Polgári Casinó** f. hó 24-én tartotta meg évi rendes közgyűlését a tagok nagy számának jelenléte és élénk érdeklődése mellett. A hivatalos ügyben távol lévő *Hegyessy János* elnök helyett *Dr. Kriszt Béla* igazgató nyitotta meg a közgyűlést és terjesztette elő az évi jelentést, mely szerint a testület a múlt év alatt anyagilag már annyira megerősödött, hogy nemcsak a régi időkben keletkezett összes tartozásait kiegyenlíteni képes, hanem ezen felül még közel 1600 korona tiszta vagyonnal is rendelkezik. A jelentés tudomásul vétele után megadott a felmentvény az 1903. évi zárszámadásra és elfogadva lett az 1904 évi költségvetés, mire az alapszabályok értelmében lemondott a tisztikar és választmány s *Rechnitzer Sándor* korelnök vezetése mellett megtörtént a tisztújítás. Elnöknek *Hegyessy János*, igazgatónak *Dr. Kriszt Béla* közfelkiáltással egyhangulag lettek megválasztva. Titkos szavazás útján titkár *Dr. Berkes Mór* vez, jegyző *Oesterreicher Adolf*, könyvtárnok *Bali Sándor*, pénztárnok *Ferencz Dávid*. A választmány következőképpen alakult meg: **Rendes tagok:** *Farkas Gyula*, *Dr. Raksányi Árpád*, *Tóth István*, *Dr. Ujházi Jakab*, *Vargha Sándor*, *Rechnitzer Sándor*, *Ocsodál Gusztáv*, *Fuchs Zsigmond*, *Deutsch Aladár*, *Freiszberger Gyula*, *Dr. Vajda Ignác* és *Fischmann Adolf*. **Póttagok:** *Balogh József*, *Wolf Lipót*, *Stern Sándor*, *Kardos Gyula* és *Grünhuth Rezső*. Számvizsgálók *Stern Lajos* és *Kenessey István*. A mint értesülünk a Polgári Casinó most már rendezvén anyagi viszonyait, a jövőben nagyobb gondot fordíthat tagjainak több irányban szórakoztatására is, mi bizonyára kellemesen fog esni a tagok családtagjainak, kik az elmúlt év folyamán kénytelenek voltak nélkülözni a barátságos helyiségben régebben megszokott családi jellegű összejöveteleket s vigalmakat.

— **Betörés.** *Nádi János* darányi lakoshoz, e hó 22-én éjjel ismeretlen tettesek beltrtek és onnét 70 korona értékű ruhaneműt, 25 liter zsirt és 34 korona kézpénzt loptak el. A tettest a csendőrség nyomozza.

— **Esküdtek kisorolása.** Múlt számunkba megirtuk, hogy jövő hó 3-án *Kisfaludy Ákos* törvényszéki tanácselnök vezetése alatt megkezdődnek a kaposvári törvényszéknél az esküdszéki tárgyalások. Ebben a ciklusban a következők teljesítik esküdtbírói kötelességüket:

Rendes esküdtek: *Bognár Ferencz Bátor*, *Börzsönöi Gyula Vörs*, *Jeszenszky László Nemeske*, *Dr. Bók Zalán Lajos Lengyeltóti*, *Villax Ferencz Toponár*, *Stauber Albert Visonka*, *Pavlicsek Leó Bardi-Bükk*, *Török Pál Porrog*, *Kapinya Imre N. Berki*, *Svastics Pál Osztopán*, *Krisanich Géza Kátas*, *Nyers Márton N. Berki ifj Szabó László Nemesvid*, *Zoltán József K. Korpád*, *Oderszky Lajos Mozsgó*, *Brodszky Károly Csokonya*, *Nagy Sámuel Oresi*, *Somogyi Marcell Mozsgó*, *Igmándi Aladár N. Bajom Bogyay Emil Ráksi*, *Klee Mihály Lábod*, ifj. *Folly József Kaposvár*, *Mayer Gyula Böhönye*, *Barakonyi Károly N. Atád*, *Farkas János Kaposvár*, *Löbl Zsigmond Kaposvár*, *Kiss Lajos Szakácsi*, *Lehner Sándor Marczali*, *Bem Gyula Köröshegy*, *Deutsch Adolf N. Berki*.

Pótesküdték: *Veisz Sámuel*, *Zsu-*

pán Gyula, *dr. Gulyás Aladár*, *Biezó József*, *dr. Birger Samu*, *Erdős János*, *Kemény Samu*, *Pör Ignác*, *Pap Mihály*, *Lukics Ferencz*, *kaposváriak*.

Az esküdszéki tárgyalások sorrendje pedig a következő:

I. február 3-án. *Szilágyi Emma* ellen gyilkossági kísérlet büntette miatt.

II. február 4-én *Stern Lipót* ellen, halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt.

III. február 5-én *Lengli Ádám* ellen, gyújtogatás büntette miatt.

IV. február 6-án *Máté József* és *Rajczi Pál* ellen, gyilkosság büntette miatt.

V. február 8-án *Nagy Ádám* ellen, szándékos ember ölés büntette miatt.

— **Meghívó.** A szigetvári tornacipőgyár munkásai 1904. évi január hó 31-én *Somogyi János* vendéglője összes termeiben zártkörű táncmulatságot rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-jegy személyenkint 60 fillér. Világposta, confetti- és serpentin csata. A tiszta jövedelmet beteg gyári munkások segélyezésére fogják fordítani.

— **Vásári tolvaj.** Ritkán mulik el a vásár anélkül, hogy tolvaj ne akadjon. A minapi országos vásáron is fogott egyet a helybeli csendőrség ebből soba ki nem vesző fajtából. *Dávid Józsefné* állítólag túske p. (Dombóvár) lakos ugyanis a *Kardos féle* üzlet elé kiakasztott ruhaneműek közül egy nagykendőt leszakított, karjára vett és tovább akart állni vele, de észrevették, elfogták s átadták a járásbírósnak, mely már el is ítélte 4 napi fogházat szabván rá.

— **Elveszett 20 korona.** *Scherman Mari*, baresi napszámos lány, egy 20 kor. aranytalált Barestelepen, megörült a szerencsésének s hamarjában ruhát is vett a pénzen. Kiderült azonban csakhamar hogy nincs köszönet a szerencsésében. A vesztés keresni kezdte a 20 koronát s mert hire ment, hogy *Scherman Mari* pénzt talált följelentette, hogy ő találta meg pénzét. A bíróság *Schermant* 20 kor. pénzbüntetésre ítélte mert a törvény mondja, hogy a ki ingó dolgot talál s azt 8 nap alatt tulajdonosának vagy a hatóságnak át nem adja — az büntetendő.

— **Rablás** *Kovács István* helybeli muzsikust f. hó 16-án a mozsgó-szigetvári országon *Baráth János* czepléd-szt. miklósi lakos megtámadta és hegedűjét erőszakkal elvette. Följelentették.

KÖZGAZDASÁG.

□ Gyümölcsfáink csekély termés hozamának oka.

Földmívelési kormányunk évek óta megtesz mindent, hogy az ország gyümölcsfa állományát, megszorítsa s annyi gyümölcsfa van ma már az országban tényleg kiültetve, hogy csak azok termését kell fokozni és biztosítani, hogy gyümölcstermésünk jövedelmezővé váljék. Ezt azonban eddig szokásos trágyázási eljárásunkkal elérni nem fogjuk, mert e tekintetben szokásos

eljárásunk nincs, amennyiben gyümölcsfáinkat trágyázni nem szoktuk, pedig semmiből azok sem produkálhatnak semmit, s ha egyszer kiélték azt a talajt a melybe bele vannak ültetve, többé gyümölcsöt teremni nem fognak. Nem trágyázza pedig a mi gazdaközönségünk a gyümölcsfákat azért, mert coposzt készíttéssel nem szeret foglalkozni, istállótrágyát pedig sajnál a gyümölcsösötől, de legtöbnyire nem is rendelkezik elegendő mennyiséggel. Külföldön is ez az oka annak, hogy a gyümölcsösök trágyázására mindig kiterjedtebben kezdik a műtrágyákat használni, a mely eljárás igen czélszerűnek s valóban hasznosnak bizonyult. A külföldi tapasztalatok szerint legezészerűbb a műtrágyákat a gyümölcsös egész talajára kiszórni, aláásni s a talajon valamely kerti növényt vagy burgonyát termesztetni. Az ilyen közöttes termelésnek az az előnye, hogy a talaj eke, kapa vagy ásó segítségével ismételtlen meglazítottatik, az esővíz nap-sugár-fagy jobban behatol mire a fák valóssággal felújulnak s rendkívül bőtermésnek indultnak. Ezen esetben természetesen egész erősen kell trágyázni, hogy a közöttes növény mellett a fának is elegendő tápláló a nyag jusson, a mit egyedül istállótrágya alkalmazásával elérni nem lehet.

A gyümölcsták műtrágyázásával különösen Németországban értek el rendkívül kedvező eredményeket. Legutóbb *Wagner* közölte erre vonatkozólag kísérleti eredményeit. 11 éves megyfáit trágyázta 2800 gramm káinittal 1512 gramm szuperfoszfáttal és 665 gramm salétrommal. A trágyázott fák termettek darabonként 7. 30 kg. meggyet, trágyázatlanokkal szemben, melyek 2.9 kg-ot termettek. 22 éves remet almafáit trágyázta 500 gramm klorokálmal 1030 gramm szuperfoszfáttal és 900 gramm káinittal; a trágyázottaknak termésátlaga volt 1262 kg. alma a nem trágyázottaké 843 kg. Kasseli remealmait trágyázta 1050 kg. gramm klorokáliummal 2275 gramm szuperfoszfáttal és 1365 gramm chilissalétrommal. A trágyázott fák adtak darabonként 5050 kg. almát a nemtrágyázottak 1365 kg-ot.

Ez adatok tehát kézzel foghatóvá teszik, hogy a műtrágyák segélyével egyszerűen, olcsón óriási módon lehet a gyümölcsfák termését fokozni, a mi nagyon is indokoltá tenné, hogy gyümölcseinkben a műtrágyafelétet eddigénél kiterjedtebben alkalmazzuk.

Szerkesztői üzenetek:

Szerkesztőknek Pécs. Légy nyugodt s igyekezzél meggyógyulni, ez a fő a többi mind bagatell! Kedden meglátogatlak.

Postafőnök urnak H. Szíves figyelméért ezer köszönet.

N. Á. Kolozsvár. Lapunk iránt minden érdeklődés bárki részéről s bármily formában jöjjön — jól esik s hálásak vagyunk érte. A küldeményről legközelebb mondunk véleményt.

Kiadja a szerkesztőség.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
Árak a legújabb jelzés szerint 50 kigr.
ként értendők,
Szigetvár, 1904. január 29-én.

Buza	uj	--	K.	7	--	7	20
Rozs	"	--	"	5	50	5	70
Árpa	"	--	"	5	--	5	50
Zab	"	--	"	5	--	5	10
Tengeri	"	--	"	5	--	5	80
Bükköny	"	--	"	5	--	5	20
Bab	uj	--	"	7	50	--	--

T. előfizetőink!

Helybeliek kik a „Budapesti bazar“
(divatlapot) kedvezményes árért meg-
rendelni kívánják, sziveskedjenek ezt
Kozáry Ede ur könykereskedésében
vagy pedig a lap kihordónak bejelen-
teni. — Mig vidéki előfizetőink levelező
lapon vagy utalványon megrendelhetik a
„Délsomogy“ kiadóhivatalánál
Szigetvárott.

Hirdetéseket

jutányos árért vesz fel

a

kiadóhivatal.

Behozatal.

Kivitel.

Magyar, Német, Lengyel országi vala-
mint Prágai

hentesáruk

valódi prágai és westfáliai sonkák, kar-
manádli, krakkói kalbász magyar és ve-
ronai szalámi, mortadella, debreczeni
kalbász, paprikás szalona, valamint
mindennemű hurka különlegességek.

ANTON ZAWODSKY

Bécs, XVI. Brestelgasse 5.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyban.

Kicsinyben.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászkocsiján, minden irányban

Raktáron tart:

ércz és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban.
Különösen ajánlja ércz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze.

MEGHIVÓ,

A Délsomogyi Takarékpénztár Részvény-Társaság

tisztelt részvényesei

a folyó évi február hó 28-án délelőtt 10 órakor

Szigetvárott saját helyiségében tartandó

XVIII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

ezennel tisztelettel meghivatnak.

KÖZGYÜLÉS TÁRGYÁT KÉPEZI:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Igazgatóság jelentése.
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. 1903. évi tiszta nyereség mikénti felosztása.
5. Igazgató, h. igazgató, 14 igazgatósági és 5 felügyelő bizottsági tag választása.

Kelt Szigetvárott, 1904. január 25.

Olay Lajos s. k.,
elnök.

30. §. Minden részvényes, kinek a közgyűlést megelőzőleg egy hónapon át a részvény nevére irva van, vagy személyesen, vagy meghatalmazottja által kinek azonban részvényesnek kell lenni, gyakorolhatja szavazati jogát, köteles azonban minden részvényes a gyűlés megnyitása előtt egy nappal részvényeit az intézeti pénztárnál letenni.

Drezdai Motorgyár R.T.

(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye:

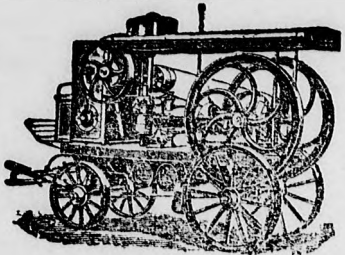
GELLÉRT IGNÁCZ és társa

Budapest, VI. Teréz-körút 41.

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, leglökéletesebb, legtartósabb gyártású drezdai benzín-motorokat, lokomobilokat és széngáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.

Legegyszerűbb kezelés.
64 kitértetés.

Legolcsóbb üzem!
8 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejjgazdagságokba, favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemerő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakat lettek kitértetve.

Kedvező fizetési feltételek!

Legmesszebbmenő jótállás!

Uj! Budapesti főműhelyt **Uj!**
rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Zongora tanítást
1904. február 15-től elvállal,
és ebben való támogatást kér
Hoffmann Irénke.
SZIGETVÁROTT.

Tatai I^a. szobafűtő
SZÉN (Brikett)

elárúsítása nagyban és kicsinyben

FUCHS A FIA cégénél

SZIGETVÁROTT.

Friedman Károly

legnagyobb és legolcsóbb

BUTOR RAKTÁRA

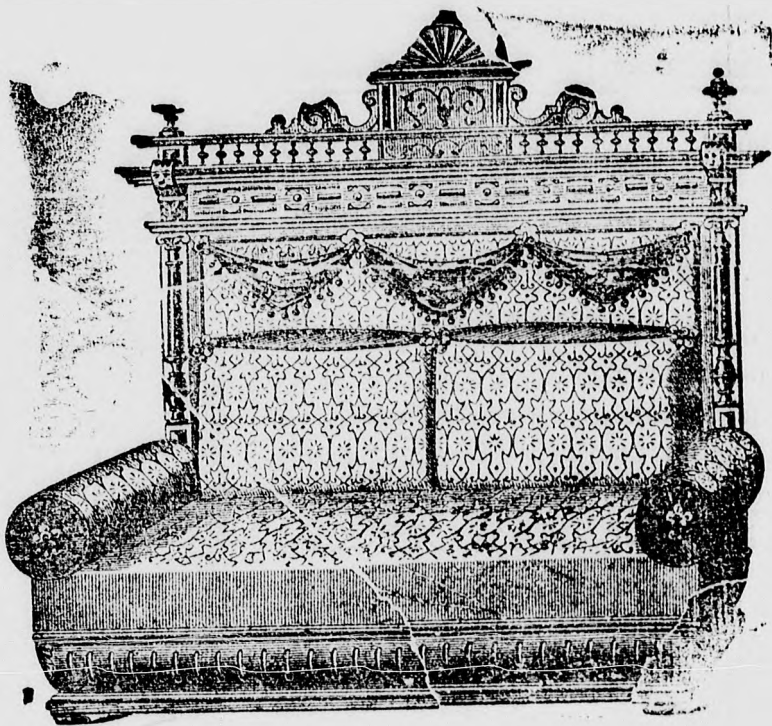
kárpitos és disztító üzlete

PÉCSETT,

Siklósi országút 44.

Ismételadónak, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Alapított 1872.

Felhívás!

Alapított 1872.

A szigetvári segély-egylet szövetkezettől

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a

32-ik

évtársulat alakulása

céljából,

részvények már is jegyezhetők, és pedig máától kezdve minden nap a segély-egylet helyiségében egész 1904. márczius hó végéig későbbi jegyzésekért késedelmi kamat nem lesz felszámítva.

Jegyezni lehet: Barcsón: Pajtás Fülöp, Sellyén: Szavorits Nándor uraknál.

Az évtársulat öt évre alakul és minden egy koronás részvény után kezesség melletti kötvényre 260 koronáig kölcsön felvehető,

A vidéken lakó egyesületi tagoknak teljesítendő költségmentes befizetések céljából a m. kir. postatakarék pénztárnál nyitott CHEK-számlánk befizetési lapjait kívánatra megküldjük.

Kelt a szigetvári segély-egylet szövetkezet 1903. évi december hó 1-én tartott igazgatósági üléséből:

Oscodál Gusztáv
helyettes igazgató.

Rechnitzer Sándor
vezérigazgató.